

ประโยค ๑ - ๒
ปัญหา บาลีไวยากรณ์
สอบครั้งที่ ๒ วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๔

---

๑. พยัญชนะวรรคในบาลีภาษา มีเท่าไร ๆ อะไรบ้าง ๆ
๒. สนธิกริโยปกรณ์ มีเท่าไร ๆ อะไรบ้าง ๆ
๓. ศัพท์เช่นไร ชื่อว่า สังขยา ๆ แบ่งเป็นเท่าไร ๆ อะไรบ้าง ๆ
๔. ศัพท์เช่นไร ชื่อว่า อาขยาด ๆ ในอาขยาดนั้น ท่านประกอบด้วยอะไรบ้าง ๆ
๕. ศัพท์เช่นไร ชื่อว่า สาธนะ ๆ แบ่งเป็นเท่าไร ๆ อะไรบ้าง ๆ
๖. อะไร ชื่อว่า คัพปริสสมาส ๆ และคัพปริสสมาสนั้น มีเท่าไร ๆ อะไรบ้าง ๆ
๗. ในโคตตคัทธิต มีปัจจัยเท่าไร ๆ อะไรบ้าง ๆ

ให้เวลา ๓ ชั่วโมง.

ประโยค ๑-๒
เฉลย บาลีไวยากรณ์

---

๑. พยัญชนะวรรคในบาลีภาษามี ๒๕ ตัว คือ ก ข ก ฃ ง จ ฉ ช ฉ ฌ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ต ถ ท ธ น ป ผ พ ภ ม ฯ
๒. สนธิกริโยปกรณมี ๘ อย่างคือ โลโป ลบ ๑ อาเทโส แปลง ๑ อากโม ลงตั้งอักษรใหม่ ๑ วิกาโร ทำให้ผิดจากของเดิม ๑ ปกติ ปรกติ ๑ ทีโฆ ทำให้ยาว ๑ รสสั ทำให้สั้น ๑ สญโฆโค ช้อนตัว ๑ ฯ
๓. ศัพท์ที่เป็นเครื่องกำหนดนับนามนาม ชื่อว่า สังขยา ฯ แบ่งเป็น ๒ คือ ปกติสังขยาอย่าง ๑ ปุรณสังขยาอย่าง ๑ ฯ
๔. ศัพท์กล่าวกริยาคือความทำเป็นต้นว่า ชีน เคน นัง นอน กิน คิม ทำ พุค คิค ชื่อว่า อาชยาด ฯ ในอาชยาดนั้นท่านประกอบด้วย วิกัตติ กาล บท วจนะ บุรุษ ธาตุ วาจก ปัจจัย เพื่อเป็นเครื่องหมายเพื่อความให้ชัดเจน ฯ
๕. ศัพท์ที่ท่านให้สำเร็จมาแต่รูปวิเคราะห์ ชื่อว่า สาธนะ ฯ แบ่งเป็น ๗ คือ กัตตุสาธนะ กัมมสาธนะ ภาวสาธนะ กรรมสาธนะ สัมปทานสาธนะ อปาทานสาธนะ อธิกรรมสาธนะ ฯ
๖. นามศัพท์มี อํ วิกัตติเป็นต้นในที่สุดท่านย่อเข้าด้วยบทเบื่องปลาย ชื่อว่า ตัปฺปฺริสสมาส ฯ และตัปฺปฺริสสมาสนั้นมี ๖ อย่าง คือ ทุตติยาดปฺปฺริโส ตุตติยาดปฺปฺริโส จตุตฺติตปฺปฺริโส ปณฺจมีตปฺปฺริโส ฉฎฺฐิตปฺปฺริโส สตฺตมิตปฺปฺริโส ฯ
๗. ในโคตตตฺทริตมีปัจจัย ๘ ตัวคือ ฉ, ฉายน, ฉาน, ฉะย, ฉิ, ฉิก, ฉว, ฉेर ฯ